

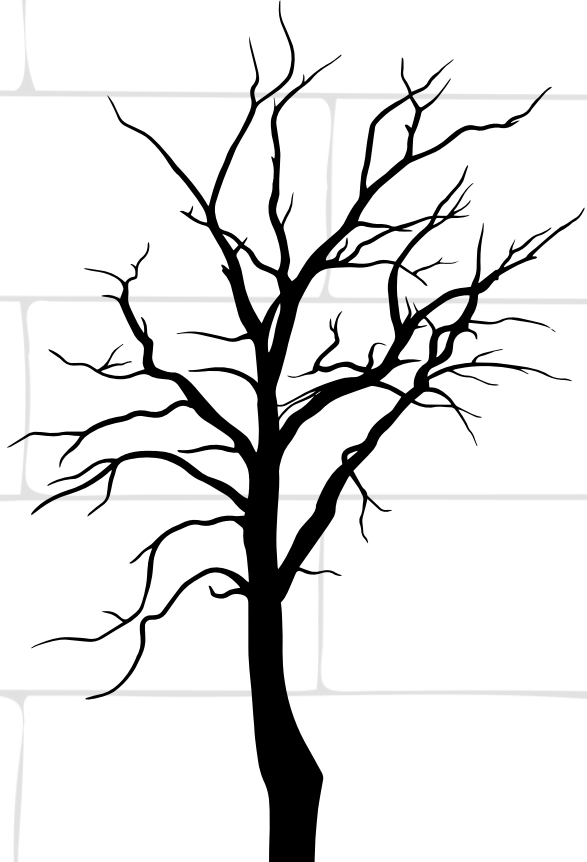
"Hayalden doğan umutlar genellikle zaman içinde kırılıp giderler, temelleri yoktur. Tıpkı köksüz bazı ağaç ve çiçekler gibi hayallerin trajik kaderi budur. Yine de hayalsiz yapamayız. İyi ve kötüyü tanıyacağımız yolda yürüyebilmek için hayaller gereklidir."

Bozkırın İnsanlık Türküsü - Cengiz AYTMATOV

kara- kelâm

Mart 2025

II. Sayı

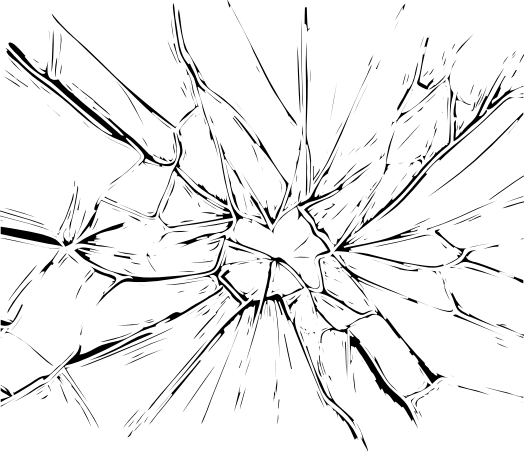

Çok Zaman Geçti

"BİLİYORUM, BİLİYORUM!" haykırışları etraftaki herkesin acıyan bakışlarını topluyordu. Cinnet geiriyorcasına açılmış gözler, histerik gülüş ve muhtemelen yanaklarındaki ıslaklığı yağmur sanacak halde sürekli aynı kelimeleri tekrarlıyordu. Bu sözcükler sanki kendisine yapılan tüm haksızlıkları, olanı biteni gerekelendiriyordu. Mantığı yaşadıklarını kaldıramamışken dahi kalbi aptal yerine konmaktan gerçek anlamda tüm benliğini kullanarak kaçıyor, mantıktan uzakta da kalsa kendince bahaneler üretip altta kalmamak için çırpınıyordu. şimdiyse sanki büyük bir yalanını yakalamışçasına kocaman açılmış gözbebekleri parlamış, dalga geçercesine yukarı kıvrılmış dudakları hırs ve zevk dolmuştu. Bir cam yansımından aydınlığa ulaşmıştı sanki. Bu yansımının ve ışığın kendisini yavaşça yaktığını diğerleri ancak şimdi görebilmışti. şimdiyse anneler çocuklarının gözlerini ve kulaklarını elleriyle örtüp uzaklaştırmak dışında hiçbir şey yapmıyorlardı, yapamazlardı.

HER şEYİNİ DEğİşTİRDİN; İSMİNİ, YÜZÜNÜ, HAYATINI.
AMA BEN BİLİYORUM, BİLİYORUM, BİLİYORUM,
BİLİYORUM... BİLİYORDUM.

Sueda Özcan

Zamanın İzleri

Bana zamanın acımasızlığını anlatan aynaya baktım yine. Saçlarımdaki beyaz tellere biri daha eklenmiş, geçen onca yılın yüzüme bıraktığı izler daha da belirginleşmiş. Belki biraz korku ve hüznle seyrettim o görüntüyü. Ardından sanki o aynaya bir daha bakmasam zaman geçmeyecekmiş gibi, sanki o aynada yorgun gözlerle bakan yüzümü görmesem tekrardan kendimi bir çocuk misali hissedebilecekmış gibi uzaklaştım oradan. Artık günlük rutinime dönüşen bu davranışım her sabah yapmaktan kaçınmadığım bir şeydi ama bugün içimde beni o aynaya tekrar bakmaya iten bir şeyler vardı. İlk başta aynaya doğru emin adımlarla ilerledim fakat o aynaya bir gün içinde iki defa bakmaya alışkın değildim, zamanın üstümdeki izlerini tekrar görmek beni korkutuyordu. Gerilemeye başladım fakat içimdeki dürtü buna izin vermiyordu, adımlarım hiç istemesem de beni o aynanın önüne götürdü. Sımsıkı kapattığım gözlerimi yavaşça açtım sonra gördüğüm şeyle gözümden bir damla yaş süzüldü. Zihnim bana bir oyun oynuyor olmalıydı fakat öyle gerçektir ki. Gençliğim benim şu anki halime tezat bir şekilde gülümsüyordu, gözlerindeki ışıltı ağlamaktan değil gülmekten geliyordu. Gördüğüm kişi bendim ama bir o kadar da değildim. Artık gözlerimi bile kırpmadan bakıyordum aynaya çünkü gözlerimi kırparsam tekrardan açtığımda o yaşlanmış yüzü görmekten korkuyordum. Aynadaki halime daha dikkatli baktım. Meğer zaman nasıl da değiştirmiş beni. Halbuki şu anki halim öyle zıt ki gördüğüm manzaraya. Saatlerce baktım sanırım aynaya. Artık zihnimin bu oyunu beni ürkütmeye başlamıştı. Gördüğüm şey sadece bir çocuk olmaktan çıkmıştı. Ertelenmiş yaşamımı görüyordum artık; yaşanamamış anları, unutulmuş sevinçleri ve hiç zaman ayıramadığım sevgileri görüyordum. Meğer zamanın benden alıp götürdüğü en önemli şey sevgiymiş. Hayatın koşuşturmacasından zaman ayıramamışım sevmeye. Hiç yolda durup bir kedi sevmemişim, sabah uyandığımda yaşayacağım güne dair içimde hiç sevgi beslememişim veya uzun zamandır bir insana hiç sevgiyle bakmamışım ve en önemlisi hiç kendimi sevmemişim. Bunu fark ettiğim an gözlerimin de kapalı olduğunu fark ettim. Tereddütle açtım gözlerimi. Bu sefer gözlerimi aynadan sabah olduğu gibi hızlıca bakıp kaçırmadım. Kırışıklıklarımın hepsini ezberleyebilecekmış gibi inceledim. Hepsi gözümde geçmişte yaşamadığım bir ânı simgeliyordu. Yıllar önce bir söz okumuştum: “Kolumuzu ısırarak saatler yapardık küçükken, sanki zamanın canımızı acıtacağını anlarmış gibi.” O zamanlar anlamının derinliğini fark edemediğim bu söz, şu an yüzümdeki izlerin en anlamlı açıklamasıydı. Bir adım geriledim, aynada sadece yüzüme değil ruhuma da bakmaya çalıştım. Kendisi tarafından sevilmemiş bu bedene ve bu bedendeki ruha uzun bir süre sonra ilk defa gülümsedim. Aziz Nesin bir şiirinde şöyle bahsediyordu ertelenmişlikten: ”Öyle bir zamanına geldim ki yaşamın, /Ölüme erken sevgiye geç. /Yine gecikmişim başıyla sevgilim; /Sevgiye on kala, ölüme beş...

Fatma Nida Çetin

Yolculuk

Düşen damlalarla başlayan
bir yolculuk bizimkisi
Güneşin her döngüsünde
İzlediğimiz bu caddede

Yine bir akşamüstü
Martılar dinlenir banklarda
Ve turuncu ışıklar altında
Hafifçe solar gökyüzü

Dönüş yolundayız seninle
Günün keşmekeşi arkamızda
Yalnızca bir uğultu
Sakin bir bekleyiş yan yana

Omuz omuza izlerken
Geride kalan sokakları
Yavaşlar düşüncelerim
Cama yansır suskunluğum

Benimle durulsun isterim her şey
Dalıp giderim
Bulanıktır yollar
Bulanıktır kalabalık

Yalnızca bir bekleyiş
Güven dolu bu sıcaklıkta
Aynı turlar sürse de
Neler verilir durmak uğruna

Yine bulur gözlerim aradığımı
Hafif huzurlu bu hüzünde
Bilir karşılık bulacağımı
Çünkü bu yol geçer böyle

Hafif bir nefes veriş
ardından yarım tebessüm
Yol yorucu gelse de
Tek aradığın budur

Bilirim bu sondur belki
Olsun yine de şu andır

Sabırsız bir arayış
her kaçamak an için
Çünkü çok yakındır
Son anlar durağı bizim için

Çalabildiğimiz her fırsatta
Zamandan milim kesit
Başka bir bahane
Vedayı ertelemek için

Dilim varmaz söylemeye
Ama olunca ayrılığın bilincinde
Kapıdaki özlemi sezince
Sanki daha yakın tutunur
Daha sıkı sarılırız elimizdekine

İrem Emiroğlu

Korku: İnsan Ruhunun En Eski Misafiri

Korku, insan ruhunun derinliklerinde sessizce yankılanan bir melodidir. Kimi zaman bir fısıltı gibi, kimi zaman ise bir çılgılık misali kendini hissettirir. Onun dokunuşu, ruhumuzun karanlık köşelerinde yankılanır, bir gölge gibi peşimizi bırakmaz. Belki bir yaprak hışırtısı, belki ansızın sönen bir ışık... Sebebi ne olursa olsun, korku; insana kendi sınırlarını hatırlatan kadim bir öğretmendir.

Bu duygu, varlığımızın en ilkel katmanlarından gelir; tarih boyunca bizi koruyan, hayatta kalmamız için tetikte tutan bir rehber olmuştur. Ancak onun ağırlığı, bazen zihnimizde öyle derin yankılar bırakır ki, gerçeklikle hayal arasındaki sınır belirsizleşir. İnsan, çoğu zaman korktuğu şeyin kendisinden ziyade, korkunun hayal gücünde büyüttüğü suretinden kaçır. Çünkü korku, yalnızca bir tehlike değil, aynı zamanda bilinmezliğin içinde şekillenen bir ayna gibidir.

Yine de korku, her zaman düşman değildir. Bize insan olduğumuzu hatırlatan bir çağrıdır aslında. Damarlarımızda akan kanın sıcaklığını, yüreğimizin atışlarını, hayata tutunduğumuz o ince ipliği hissettirir. Bizi sınırar, büyütür, bazen de köreltir. Ama her seferinde, onunla yüzleşme cesaretini bulduğumuzda, kendi derinliklerimize bir adım daha yaklaşıyoruz. Çünkü korku, insanın hem düşmanı hem de en eski dostudur; varoluşun en keskin yanıyla tanıştıran bir ayna...

İlke Çapandemir

Heratlı Kedi Bakıcısı

Tapınak, geniş kırmızı avlusuyla ziyaretçisi eksik olmayan bir yerdirdi. Farelerin serbestçe dolaştığı koridorlar arasında çıplak ayak koşuşturan çocukların tek bir derdi vardı: Beyaz fareyi bulmak. Lekesiz, fildişi rengi kürküyle tapınağın koruyucu ruhu olan beyaz fare, bir rivayete göre diğer tüm kahverengi farelerin annesiydi. Bu fareyi bulabilen pek olmamıştı, elinde her daim süt dolu bir tas yahut bir salkım kırmızı üzüm bulunması lazımdı. Herkese de gözükmüyordu anne fare. Kalbinin temiz olduğuna inanılan kimseler onu görme şansına nail olmak için tapınakta günlerce bekliyor, bu bekleyiş sırasında yeme içmeyi olduğu gibi konuşmayı da yasaklayan bir oruç tutuyor ve bunu, fareyi gördükleri ana değin devam ettirmekle yükümlü oluyorlardı. Fareyi görmeden ölenlerin sayısı bir hayli fazlaydı fakat bu, kişinin yetersiz oluşuna yorumlanıyordu. Varlıklı ailelerin çocuklarının katılması daha sık rastlanılan bir durumdur, onlar sürekli olarak süt ve üzüm getiriyor fakat bir müddet sonra takatleri kalmıyordu. Tüm bu çaba, fareyi görenlerin ailelerinin daimi bereketle kutsanacağına olan inanıştan geliyordu. Yoksulların daha çok ihtiyacı olan bu kutsamaya, bayram harici görmedikleri süt ve üzümünden ötürü katılmaları pek mümkün olmuyordu. Fakat o inat etmişti, sonralarda Herat'ta kedi yavrusu yetiştirirken anlattı. Bahkçılıktan kazandığı bütün parayla kırmızı üzüm ve süt aldığı anda üç yaşındaydı, bu sayede tüm ailesini kurtaracağını düşünüyordu. İlk günlerde sabretti, avlunun içerisine giren meltem tüylerini ürpertiyor, tastaki sütte halkalar oluşturuyordu. İlerleyen günlerde hava soğumaya başladı. Haber aldı, kar bastıracaktı. Öğle vakitlerinde ortaya çıkan güneş, yün kazağın iplikleri arasından sızıyor, karların arasında dolanan fareleri ısıtıyordu. Fakat anne fare ortada yoktu. Dördüncü güne geldiğinde, ikinci vakti avlunun köşesinde beyaz bir parıltı gördü. Parıltı yavaşça süzülür ve koridorlar arasında kayboldu. Fırladı, koşuyordu. Kahverengi farelerin arasında her yere bakındı. Koridorun köşesinde aynı beyaz parıltı, daha da hızlandı. Şimdi bütün bir fare sürüsü ayaklarının dibinde olduğu halde onlara basıp basmadığına bakmıyor, çoraplarının üzerinden dişlerini geçiren farelere rağmen koşmaya devam ediyordu. Bu sırada fareler arkasından geliyor ve artan bu gürüha karşın anne fareyi bulmaya çalışıyordu. Peşinden gelen fareler annesine hesap soracak çocuklardı.

Koridorun sonuna geldiğinde onu gördü, uğruna oğlan çocuklarını ölüme terk eden ailelerin yıllardır görmeye çalıştığı beyaz fare ona dördüncü günde gözükmüştü, kalbi sahinde temizdi. Fildişi kürkü ve pembe burnuyla orada dikiliyordu, onu seyretmeye koyulmasına kalmadan arkasından gelen fareler önüne geçti, beyaz fare güruh içerisinde kayboluverdi. Ara sıra parıltılar görünüyör sonra bir farenin üzerine atlamasıyla anne fare tekrar kayboluyordu. Onu kurtarmaya çalıştıysa da farelerin dişleri bu isteğini bastırdı. Sonunda gittiler, köşelerinde sindiler ve beyaz farenin kanı koridorun köşesine boyanmış vaziyette kalakaldı. Avluya geri döndü, kalbini bir mengene müthiş sıkıyordu, süt tasına bir tekme savurdu. Kırmızı avlu boyunca dökülen sütün ardından üzümleri ezdi, bir çığlık koyuverdi. Orucunu bozmuştu. Sonra çoraplarına üzüm kabuğu ve süt bulanmış olduğu halde geri döndü. Diz çöktü, mırıldanmaya başladı. Mırıldanış yükseldi, bir ezgi halini aldı ve son buldu. Onu kurtaramadıysa da ölümü için gereken duayı tamamlayabilmişti. Tapınaktan çıktı ve hezeyanını orada bıraktı, bir daha geri dönmedi. Herat'ta kaldığım günler sırasında bana bu öyküyü anlattığında gözlerinde ne öfke ne de hayal kırıklığı canlandı. Sadece derin bir anlamsızlığa gömülmüş; bunu, bir annenin çocukları tarafından parçalanması olarak yorumlamıştı. Hayvanların bu kadar güçlü bağları olmadığını söylemek, bunun kış boyu açlıktan birbirini yiyen farelerin istahıyla ilgili olduğunu dile getirmek istedim ama vazgeçtim. Mistik bir inanışı mensuptu ve hemen hepsinde olduğu gibi hayvanların içgüdüsel değil, yüce bir ruh eşliğinde yaşadığına inanıyordu. O yüzden sustum, bu onun dünyasında her daim böyle kalacaktı. Ayrılık vakti geldiğinde kızlarını gösterdi, sürekli olarak dizine aldığı albino kızı ve onun aksine biraz daha mesafeli durduğu koyu saçlı kızı beni afallattı. Dağlardan gelip başka dağların arasında kedi yetiştiren ve yıllar önce yaşadığı imtihanı unutmayıp bunu kendi çocuklarına aktarmış bir babaydı. Ama insan, daha yüce bir varlıktır. Albino kızın ölümü ablasından değil, belki diğer insanlardan olacaktı. Fakat şimdi, ses etmek lazım. Babalarının öbür dağlarda bıraktığı hayattan bihaber yaşayan bu kızlar; kediler arasında büyüyecek, serpilecekti ve elbet bir gün neden evlatlarının beyaz olmasına gösterdiği şefkati diğerinden esirgediği bir anlaşmazlık konusu olacaktı. Ama ona daha çok var.

Zeynep Dilay Vural

Vyva

Genç kızın kalbi heyecan ve korkudan küt küt atıyordu. Sonunda buraya geldiğine inanamıyordu ama başarmıştı işte; kapının ardında bekleyen, Yüceler Salonuna girecek olan oydu. İçerinin çok kalabalık olduğu belliydi, topluluğun güçlü uğultusu bu kadar yüksekten dahi duyuluyordu. Son bir kez cübbesini düzeltti, yüzüklerinin sırasını gözden geçirdi, kapüşonunu yüzüne kadar indirdi; her şey mükemmel olmalıydı. İçinden hemen içeriye dalıp bütün bunları sona erdirmek geliyordu, lakin buraya gelene kadar verdiği mücadeleye kıyamıyordu. Uzuvarlarının amansız titremesi ve durduramadığı çabuk soluk alışı verişleri, salonun gürültüsünü yarıp geçen borazan seslerini duyduğunda kesildi. Vücutu hareketsiz, taş gibi kalmıştı. Bu an hiç bitmeyecek sonsuz bir kâbus gibi geliyordu artık.

Birkaç saniye süren, ona ise saatler gibi gelen bir sürenin sonunda, yeraltındaki yüz bin ırktaşının güçlü çığırışları duyulmaya başladı. Çığırışlar gitgide daha daha yükseliyordu, "Eğil ve İtaat Et!" sesleri tüm mabedi sarıyordu. Zaman gelmişti, kapılar açılacak, on asrın on iki evladı Tanrıça'nın huzuruna inecekti. Bin senedir beklenen bu hadise şimdi gerçekleşiyordu. Kapılar açıldı, o anda tam karşıya baktı, tam karşısındaki kapının ardında sarı saçlı, yirmilerinde bir kadın; korku ve endişe içinde çakılı bir çivi gibi duruyordu. Fakat faydasızdı ayak direktmek. Çığırışlarla gelen tinsel bir irade; onları yürümeye, aşağı inmeye zorluyordu. Bir anlığına etrafına baktı; mahşer yeri gibi bir salon dolusu ırktaşları, hepsinin gözü üstlerindeydi; ırklarının varlığı, istikbali onlara dayatılmıştı. Bu merdivenlerin altında ise... O, vardı. Tanrıça Vyva, tüm ihtişamı ve güzelliğiyle Yüceler Salonu'nun tam merkezinde, mirasını alıp ileriye taşıyacak evlatlarını bekliyordu. Onlar basamaklardan indikçe çığırışlar susmaya başladı. Mabet, Tanrıça'nın tatlı mırıldalarıyla doluyordu yavaşça. Özünü Vyva'dan alan ırsi yaşam bağı hepsinde bir sükunet ve huzur halinde tezahür ediyordu.

Yeraltı sessizliğe gömüldü, on iki evlat etrafı etten duvarlarla çevrilmiş pasajlardan aşağı, Tanrıça'nın üstünde iki dizi üzerine çöktüğü platforma indiler. Hiçbirine buraya geldiklerinde ne yapacakları söylenmemişti. Halbuki şimdi uyum içerisinde, Vyva'nın önünde diz çökmüşlerdi. Başlarını yere dayayıp dirseklerini kulak hizalarına yerleştirdiler, ellerini ise kafalarının üzerinde birleştirdiler.

Platform, salonun üzerinde yükseldi ve bir yarım küre halinde kapandı.

Sonunda, kalabalık yoktu. Başkaları yoktu, sadece onlar ve Tanrıça. Vyva derin bir soluk aldı, sonrasında ise sözleri duyuldu: "Korkmayın çocuklarım. İçinizden biriniz, benim ruhumun mirasçısı olacak. Diğer on biriniz ise... Bu emel uğrunda tinsel geçiş katkı sağlamak için harcanacaksınız. İrkımızın istikbâli, sizin ellerinizde..."

Vyva, çocuklarından birinin önünde eğildi, başını dizlerinin arasına alıp biraz okşadı, öpüp kokladı. Sonrasında ise minik bir çıt sesi duyuldu. Çok korkuyordu genç kız fakat sıra ona geldiğinde, başının okşanmasında daha önce hiç hissetmediği bir huzur ve mutluluk buldu. Sonsuza kadar sürecek gibi geldi bu an. Farkına dahi varmadan boynu kırıldı, bu dünya ile bağı koptu. Onun da sırası geçmişti. Söylemiş olalım madem, ruhun varisi genç kız olmadı.

Ömer Baran Şimşek

Korku

Korku, kaybetmenin gölgesinde büyüyen bir duygudur. Eğer kaybetmek diye bir kavram var olmasaydı, korkunun da varlığından söz edemezdik. İnsan, doğası gereği alışkanlıkların mahkûmudur. Alışmak, ona hem huzuru hem de tedirginliği getirir. Düşünün, sıradan bir memur piyangodan büyük ikramiyeyi kazansın. Ona artık yeni bir yaşamın ve fırsatların kapısı açılmıştır ama aslında başka bir şeyin daha kapısı açılmıştır: Yeni bir korkunun, eski hayatına geri dönme ihtimalinin korkusu. Artık o eski, mütevazı hayatı ona bir zindan gibi görünür. Servetinin tükenmesi ve eski dünyasına geri dönme ihtimali, yüreğinde büyüyen bir kâbus olur. Aslında bildiği bir yaşamdır bu, ama yine de korkuya kapılır. Ne yapalım, insan işte!

Korku, belirsizlikten beslenir. Bilinmeyen her şey, zihnimizde devasa gölgeler yaratır. Çok beklediğimiz bir sınav sonucu bile yüreğimize korku tohumlarını serper. Kazanacak mıyız, yoksa kaybedecek miyiz? İşte bu ikilem, insan ruhunu bir bataklık gibi içine çeker. Acaba sınavı geçtik mi, yoksa kaldık mı? Kitaplarda da bu belirsizlikten doğan korkuya sıklıkla rastlarız. Örneğin, Stefan Zweig'in Korku kitabında ana karakterimizin ağzından şu sözcükler dökülür: "Korku cezadan çok daha beterdir, çünkü ceza bellidir, ağır da olsa, hafif de, hiçbir zaman belirsizliğin dehşeti kadar, o sonsuz gerilimin ürkünçlüğü kadar kötü değildir." Yine H.P. Lovecraft'ın neredeyse tüm kitaplarını örnek gösterebiliriz. Lovecraft'ın eserlerinde ya bilinmeyen bir varlık ya da bilinmeyen bir madde karakterleri başarıyla korkutmuştur. Ancak asıl etkileyici olan, bu varlıkların veya maddelerin karakterleri korkutmak için özel bir çaba harcamayıp yalnızca varlıklarıyla onları delirme noktasına getirmeleridir.

Delirme noktası demişken, korkunun insan üzerindeki ezici gücüne de değinmek gerekir. Korku, insanın ruhunu kemiren görünmez bir sürüngendir. Yavaş yavaş içimize sızar, damarlarımızda dolaşır ve derin bir ıstırap bırakır. Kimileri için bu dayanılmaz bir yük olur; öyle ki büyük bir suç işleyen bazı insanlar, korkunun pençesinde kıvranmak yerine kendi canlarına kıymayı seçerler. Çünkü bilirler ki korku ölümden bile daha korkunç ve bilinmez olabilir.

Ancak korku, yalnızca bir zindan değil, aynı zamanda bir öğretmendir. Kendi korkularını tanıyan kişi, zayıf noktalarının da farkına varır. Zira korkularımız, içimizdeki kırılğan yönlerin birer yansımasıdır. Eğer neden korktuğumuzu anlayabilirsek, bu duyguyu kendimiz için bir pusulaya dönüştürebiliriz. Dahası, korku bazen hayatta kalmamız için bir kalkan olur. Zarar görme korkusu, bizi bir trenin önüne atlamaktan ya da cam parçalarının içinde yalın ayak yürümekten alıkoyar. İşte bu yüzden, korkuyu yenmek demek, ona savaş açmak değil; onu kabullenip onun ışığında yol almayı öğrenmektir.

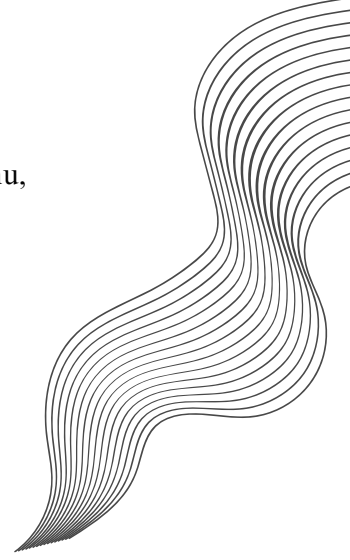
Tuana Aker

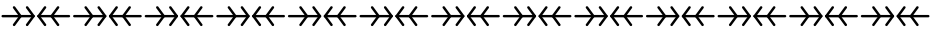
Ufkun Kızıl Çağrısı

Ufku kızıla boyayan güneş,
Bitecek günün habercisidir.
Yola uzanan gölgem,
Beni arkamdan sessizce takip eder.
Adım attıkça toprak yol ezilir,
Beraberinde bir rüzgar eser geçer.
Bu esinti bana uzaklardaki bir bahçenin gül kokusunu,
O gülleri sulayan kadının en derin arzularını getirir.
Geçtiği parktaki çocuk sesleri,
Beni o eski güzel anılara götürür,
İçimi çocuksu bir neşe bürür.

Yavaşça iner akşamın perdesi,
Güneşin yerini ay alır.
Gecenin sessizliğine inat,
Bana gündüzün sakladıklarını anlatır.
Rüzgar şarkılarıyla eşlik ederken bize,
Yıldızlar düşlerimi süsler,
Gece boyunca yalnız bırakmazlar beni.

Pınar Pürlüpnar

"Olayı nereye çekerseniz çekin, ön yargı
gerçekleri görünmez kılar."

-12 Kızgın Adam

Ev ve Yuva Aynı Şey Midir?

Bazı insanlara ev ile yuva arasındaki farkı sorduğunuzda ikisi için de çok benzer tanımlar yaparlar. Hatta bu ikisinin aynı şey olduğunu bile iddia ederler. Bunun için de güçlü argümanları vardır elbet. İki de yaşanan herhangi bir yer, korunaklı herhangi bir mekandır; değil mi? Halbuki bana göre bu gayet yanlıştır, ve bu iki kavram arasında büyük bir fark vardır.

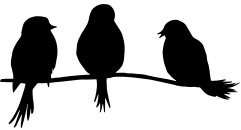
Ev; içinde yaşadığımız, bizi dışarıdaki tehlikelerden koruyan, ısınma ve barınma gibi ihtiyaçlarımızı karşıladığımız, dört duvar ile çevrili yerdir. Yuva ise tamamıyla farklı bir kavramdır. Yuva; kendimizi sadece fiziksel olarak değil aynı zamanda mental olarak da güvende hissettiğimiz, kabul gördüğümüz, birlikte yaşadığımız insanların bizi sevdiği herhangi bir alandır. Ancak bir yerin ev sayılması için böyle koşullar yoktur. Bu yüzden ev, kiraladığımız ya da satın aldığımız herhangi bir bina olabileceken; yuva, içinde bizi seven insanların yaşadığı her alandır. Yani ev, en basit fiziksel ihtiyaçlarımızı karşılar; yuva, daha çok duygusal ihtiyaçlarımızı karşılar.

Ev fiziksel ihtiyaçlarımızı karşılar diye çok vurguladığım için; “Peki bu ev fiziksel ihtiyaçlarımızı bile tam olarak karşılamıyorsa ev sayılır mı?” diyecek olanlar çıkabilir. Örneğin çatısı uçmuş ya da pencereleri soğuk hava sızdıran veya kaloriferleri çalışmayan bir ev, ev sayılabilir mi? Bana göre hayır, bu tam olarak bir ev sayılmaz. Çünkü bir ev kişinin en azından fiziksel ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Bir evin tek amacı budur zaten. Ayrıca ev dediğimizde aklımıza gelen çatısı uçmuş veya içindekilerin üşüyerek yaşadığı bir ev değil; rahat, konforlu, içerisindeki insanların güvenle yaşadığı bir yapı canlanır.

Başka bir konu da bizi seven ve çok güvendiğimiz insanlar dediğimizde genellikle akla sadece bize kan bağı ile bağlı olan insanların gelmesidir. Böyle düşünmek bana göre doğru değildir. Çünkü bazen kişiler ne yazık ki mutluluğu doğup büyüdüğü ailesinde değil, dostlarının arasında bulur. Yani çoğu zaman kişi; gerçek ailesinden çok, sonradan kendi seçimiyle kurduğu aileye daha yakındır. Bu yüzden, sevdiğimiz ve bir evi yuva yapan bu kişiler aynı zamanda çok yakın dostlarımız veya evcil hayvanlarımız da olabilir.

Kısacası satın alınmış veya kiralanmış bir bina sadece bir evdir. Eşya ile doldurulmuş olsa bile duygusal anlamda tamamıyla boştur. Bu evi yuva yapan ise birlikte yaşadığımız sevdiklerimizdir.

Elif Akbulut

Farkındalık Penceresi

Yatağından kalktı. Kapının dışında doktorunun kızıyla kısık sesle konuştuğunu duyabiliyordu. Haberlerin iyi olmadığına farkındaydı aslında. Kendisi de bunu hissedebiliyordu. Artık sona yaklaşmıştı. “Zaten yaşayacağımı yaşadım” dedi kendi kendine. Pencerenin kenarındaki koltuğuna attı kendini. Zaten birkaç aydır zamanını köşkündeki bu küçük odada, camın kenarındaki koltuğunda geçiriyordu. Hastalığı iyice ilerlemişti. Çok ciddi ve çalışkan bir adamdı. Yaşına rağmen hastalığını öğrenene kadar şirketinin başında durmaya devam etmişti. Ama hastalığı onu bu odaya hapsedmişti işte. Camdan dışarıyı izlemeye başladı. Sokakta top oynayan çocuklar ilişti gözüne. Normalde olsa bahçesine zarar gelecek diye deliye döner, kovardı çocukları. Ama nedense bu sefer gelmemişti içinden. O sırada sokaktan geçen yaşlı bir adamın torunu için kendi bahçesindeki ağaçların birinden meyve kopardığını gördü. Normalde buna asla izin vermez ve sinirlenirdi. Ama bu sefer sinirlenmemişti, şaşırdı. Top oynayan çocuklar ve gördüğü dede-torun aklına torunlarını getirdi. Üç torunu vardı. Onlara da herkese davrandığı gibi sert ve soğuk davranırdı. Çok yoğun olduğundan pek onlarla vakit geçirmezdi. Çocuk sesine de pek tahammülü yoktu. Ama dışarıdakileri gördüğünde öfke yerine içinde garip ve kötü bir his oluşmuştu. O sırada yan bahçedeki komşularının ailecek yemek yedikleri dikkatini çekti. Aslında komşularından rahatsız olur ve çok gürültü yaptıkları hakkında söylenirdi. Ama bu sefer başka bir şey dikkatini çekti, masada herkes çok mutlu görünüyordu. Daha sonra kendi aile yemekleri aklına geldi. Her zaman sessiz ve resmi şekilde yer ve tekrar kendi işlerine odaklanmak üzere hızlıca dağılırlardı. Hafızasını zorlasa da aklına hiç böyle şen şakrak bir aile yemeği gelmedi. Bu farkındalık içindeki sıkıntıyı daha da güçlendirerek onu rahatsız etmeye başladı. Bu sırada sokakta yürüyen genç bir çift dikkatini çekti. Kol kola sohbet ederek ilerliyorlardı. Eskiden olsa gençleri aylıklıkla suçlar ve onları eleştirirdi. Oysa şimdi, deniz kenarında yaşamasına rağmen eşiyile bir kere bile sahilde yürümediğinin farkına varmıştı. Zaten eşiyile de ortak olmak istediği şirketin sahibinin kızı olduğu için evlenmişti. Eşiyile hep resmi bir ilişkisi vardı. Pek konuşmazlar, gerekmedikçe pek birlikte zaman geçirmezlerdi. İki çocukları vardı, kendisine bakan kızı ve şu anda şirketi yöneten oğlu. Çocuklarla pek zaman geçirmezdi, onları bakıcılar büyütmüştü. Onun için önemli olan sadece çocukların eğitimiydi. Çocuklar sanki sadece şirketin devamlılığı için onun gözünde. İçindeki garip duygu artık iyice büyüyüp ve belirginleşti. Pişmanlık tüm vücudunu sarmıştı. Belki de hayatında ilk kez böyle bir pişmanlık duyuyordu. Beyninde birçok soru dönmeye başladı: Acaba gerçekten yaşamış mıydı? Gerçekten para, şirket ve başarı için kalan her şeyi ihmal etmeye değmiş miydi? Bu soruları cevaplandıramamak onu dehşete düşürdü. Göğsü daralmaya başladı ve bu odada parasının değil, sadece geçmişinin olduğunu anladı. Ama artık çok geç olduğunun farkındaydı. Üzerine bir ağırlık çöktü, gözleri kapandı ve son uykusuna daldı. Koca servetin ortasında, küçük bir odada, camın kenarındaki eski bir koltukta, pişmanlıkların altında ezilerek, yalnız başına.

GAZEL

Cân nedir bilmek dilersen cân alan müjgâne sor
Kân nedir bilmek dilersen kân saçan çeşmâne sor

Halk-ı âlem bir nefes zevk eylemez bulmaz huzûr
Zevk istersen eğer meyhârdan peymâne sor

Sorma bizden kalb kırmak bilmeyiz biz kırmayı
Anı sen var dem-be-dem cevri eyleyen cânâne sor

Görmedim meh-veş cemâlinden güzel ey dilrübâ
Yâ bu da'vâma inan yâ Yûsuf u Ken'ân'e sor

İste Mus'ab yârdan bir bûsesin çok görmesin
Nâzenîn ol yâri incitme aman dostâne sor

Musab Dilek